

**Självständigt arbete (examensarbete), 15 hp, för
Förskolläro-utbildning Utbildningsvetenskap
HT 2016**

Språkets betydelse för integration

En kvalitativ studie där pedagogers
erfarenheter av nyanlända barn undersöks

Clara Fira och Emelie Sjöberg

Sektionen för lärande och miljö

Författare

Clara Fira och Emelie Sjöberg

Titel

En kvalitativ studie där pedagogers erfarenheter av nyanlända barn undersöks

Handledare

Ingmarie Bengtsson

Examinator

Charlotte Tullgren

Sammanfattning

Syftet med denna studie är att studera hur pedagoger beskriver arbetet med nyanlända barn i svensk förskola. Vi har använt oss av en kvalitativ undersökning där vi har intervjuat fem förskollärare i Skåne och Blekinge. Undersökningen har sin utgångspunkt i ett interkulturellt perspektiv. Resultatet har delats upp i fyra olika teman: språket, mångkulturell förskola, fortbildning/erfarenheter och arbetssituation. Via våra intervjuade pedagoger har vi fått reda på att det inte finns några stora skillnader kring hur pedagoger beskriver arbetet med nyanlända barn i svensk förskola. Alla pedagoger är eniga om att språket spelar en stor roll i hur barnet klarar av att integreras i barngruppen

Ämnesord

Nyanländ, Etnicitet, Kultur, Mångkulturell, Interkulturell

Förord

Genom detta examensarbete som omfattar 15 högskolepoäng avslutar vi våra studier på förskolläraryrket vid Kristianstad Högskola. Vi har utfört vårt examensarbete under hösten 2016. Ett mycket stort tack riktas till alla förskolor som valt att delta i undersökningen. Särskilt tack riktas till vår handledare Ingmarie Bengtsson för sin behjälplighet under arbetets gång. Vi vill även tacka Charlotte Tullgren för en givande opponering som hjälpte oss att komma vidare med uppsatsen.

Kristianstad, hösten 2016

Clara Fira och Emelie Sjöberg

Innehåll

1. Inledning med bakgrund.....	6
1.1. Förklaring av begrepp.....	7
1.1.1. Nyanländ.....	7
1.1.2. Etnicitet.....	7
1.1.3. Kultur.....	7
1.1.4. Mångkulturell	7
1.1.5. Interkulturell	8
2. Syfte/Forskningsfrågor	9
3. Tidigare forskning	10
3.1. Mångkulturell förskola	10
4. Teoretiska perspektiv.....	13
4.1. Interkulturellt perspektiv	13
5. Metod.....	15
5.1. Metodval.....	15
5.2. Genomförande	16
5.3. Etiska aspekter.....	17
5.4. Metodkritik	18
6. Resultat och Analys.....	19
6.1. Språket.....	19
6.1.1. Analys.....	20
6.2. Mångkulturell förskola	21
6.2.1. Analys.....	22
6.3. Fortbildning/Erfarenheter	23
6.3.1. Analys.....	24

6.4. Arbetsituation.....	24
6.4.1. Analys.....	24
7. Sammanfattande analys av resultat	26
8. Diskussion	27
8.1. Resultatdiskussion	27
9. Sammanfattning.....	30
Referenser.....	32
Bilagor	34
Bilaga 1.....	34
Bilaga 2.....	35

1. Inledning med bakgrund

Enligt förskolans läroplan (Skolverket, 2016) har det svenska samhället blivit internationaliserat och eftersom förskolan är en social och kulturell mötesplats ställer detta stora krav på förståelse av andra människor. Vidare tar läroplanen upp att ett av förskolans uppdrag är att stödja alla barn i att utveckla en flerkulturell tillhörighet. Barn ska känna sig trygga och kunna utveckla sin identitet samt ha möjlighet till att lära känna andra kulturer och respektera dem. Vidare står det att förskolan ska främja arbetet med barnens delaktighet i det svenska samhällets kulturella kontext samt med det svenska språket. Verksamheten i förskolan ska vara anpassat för alla barn. Barn som behöver extra stöd ska kunna få det anpassat efter deras behov och därmed kunna utvecklas optimalt (Skolverket, 2016).

Det svenska samhället har i stort sett alltid varit ett mångkulturellt samhälle då det finns många olika kulturella minoriteter i landet som exempelvis, samer, finnar, romer, och judar. Själva begreppet mångkultur började däremot inte användas förrän på 1950-talet då den största arbetskraftsinvandringen kom till Sverige. På 1990-talet kom ett stort antal flyktingar till Sverige, vilket till största delen berodde på det forna kriget i Jugoslavien. I och med detta finns det många olika etniciteter i Sverige. Detta medverkar till att var fjärde barn i Sverige har annan etnicitet än den svenska. För att hänga med i denna utveckling så har förskolan arbetat utefter hur det ser ut i det svenska mångkulturella samhället. Dagens samhälle består av flertalet segregerade områden, vilket har medfört till att det skapats ett flertal mångkulturella förskolor där pedagogerna ofta arbetar med barnens språkliga brister (Lahdenperä, 1997).

Detta ämne har väckt ett stort intresse hos oss som blivande förskollärare och enligt förskolans läroplan (Skolverket, 2016) ska förskolan sträva efter att integrera alla barn oberoende av deras etnicitet. I och med den stora flyktingström som kom år 2015 där cirka 160 000 flyktingar kom till Sverige (Migrationsverket, 2016 a) anser vi att det kan vara svårt att leva upp till detta. Det saknas en hel del forskning om det här ämnet och därför avser denna kvalitativa studie att undersöka hur pedagogers erfarenheter av nyanlända barn ser ut. Dessutom har vi genom egna erfarenheter från vår VFU (verksamhetsförlagda utbildning) upplevt att pedagogerna som arbetar på en mångkulturell förskola har kommit längre i

integrationsarbetet än de som arbetar på en förskola med blandad barngrupp med endast ett fåtal nyanlända barn. Detta anser vi eftersom på en mångkulturell förskola arbetar pedagogerna dagligen med nyanlända barn och skaffar sig kunskaper i hur dessa barn bemöts på bästa sätt. På en förskola med få nyanlända barn finns möjligen inte denna kunskap i lika stor utsträckning och därför kan dessa pedagoger ha sämre förutsättningar att möta nyanlända barn.

1.1. Förklaring av begrepp

I vårt arbete kommer vi att använda oss av olika begrepp och vi vill därför klargöra vad de står för.

1.1.1. Nyanländ

Nyanländ innebär enligt Migrationsverket (2016b) att en person har blivit folkbokförd i Sverige och fått uppehållstillstånd. Benämningen nyanländ brukar användas under de första två till tre åren.

1.1.2. Etnicitet

Utgångspunkten för etnicitet är kulturen och historien, man delar på samma normer, värderingar och kulturella uttryckssätt samt har samma geografiska ursprung (Lunneblad, 2009a). Enligt Lahdenperä (2004) används begreppet etnicitet för att beskriva en samling av människor som har samma kultur och därmed pratar samma språk, har liknade livsstil samt samma religion.

1.1.3. Kultur

Kultur innebär olika människors sociala och ekonomiska skillnader, på hur man lever och ger uttryck för samt deras geografiska skillnader (Lunneblad, 2009a).

1.1.4. Mångkulturell

Definitionen för det mångkulturella samhället är medborgarna som bor i det, det vill säga deras kulturella, etniska och religiösa bakgrunder (Lorentz & Bergstedt, 2006). Lunneblad (2009a) menar att begreppet mångkulturell förskola brukar förknippas med förskolor som

befinner sig i områden där det finns många barn med annan etnicitet och utbildningen på dessa förskolor är anpassad för just dessa barn.

1.1.5. Interkulturell

Interkulturell innebär att människor med olika kulturer och etniska bakgrunder interagerar och överför sina kunskaper till varandra (Lunneblad, 2006). Lahdenperä (2004) menar att begreppet interkulturell undervisning innebär att skapa en förståelse för de nyinflyttades etniska kulturer och därmed minska integrationsproblemet i det svenska samhället.

2. Syfte/Forskningsfrågor

Syftet med undersökningen är att studera hur pedagoger beskriver arbetet med nyanlända barn i svensk förskola.

Utifrån detta syfte har vi tagit fram följande frågeställningar:

- Finns det några skillnader på pedagogers beskrivningar av sitt arbete med nyanlända barn beroende på hur mycket erfarenheter de har?
- Hur ser pedagogerna på integrationen av nyanlända barn i barngruppen?

3. Tidigare forskning

Nedan redovisas tidigare forskning om mångkulturell förskola som kommer att användas i vår diskussion av resultatet.

3.1. Mångkulturell förskola

Johannes Lunneblad (2009a) menar att mångkultur kan betyda lite olika saker, men det som är centralt i dagens samhälle är att kulturella, etniska och religiösa skillnader hamnar i fokus. Sverige har aldrig genomgått någon kulturell förvandling från homogen till heterogen, utan har alltid varit ett uppdelat samhälle där tillgång till utbildning, möjligheten till arbete och språkkunskaper har skapat skilda kulturella miljöer. När det idag diskuteras om det mångkulturella samhället avser författaren de religiösa och etniska skillnaderna som finns i samhället. Enligt författaren är det även viktigt för barn i förskolan att lära sig att respektera barn med annan hemkultur än den svenska och deras olika levnadssätt. Johannes Lunneblads forskningsområde berör förskolans och skolans uppdrag i relation till det mångkulturella samhället. Författarens avhandling handlar om pedagogernas förhållningssätt gällande den kulturella mångfalden i barngruppen samt hur barnen ges möjlighet till att förstå sin egen kultur i ett mångkulturellt samhälle i en förskoleverksamhet. Författaren har under 18 månader gjort en fältstudieundersökning, där han observerade och intervjuade personal, föräldrar och barn på två avdelningar. I sin avhandling kom han fram till att pedagogerna på avdelningarna var positivt inställda till att arbeta med mångkulturellt innehåll, men de var tveksamma på hur detta skulle utformas (Lunneblad, 2006).

I likhet med Lunneblads forskning anser Monica Eklund (2003) att förskolan har möjligheten till att lyfta upp mångkulturaliteten i förskoleverksamheten. Hennes avhandling bygger på forskning om det interkulturella lärandet, realiteter och intentioner. Enligt författaren har Sverige blivit ett mångkulturellt samhälle och både förskolan och skolan är en mötesplats där barn med olika kulturer möter varandra. Vidare menar författaren att vikten av att barn ska ha kunskaper om sin egen kultur är för att de ska känna sig trygga. För att detta ska kunna uppnås behöver barnet behärska sitt modersmål, därför är det bra om barnen får modersmålsundervisning. Enligt Eklund ska förskolans personal eftersträva att barnet inte tycker att det är obehagligt att få modersmålsundervisning, barnen behöver kunna sitt eget

språk för att kunna lära sig det svenska språket (Eklund, 2003). Detta är även något som Lunneblad (2006) påpekar, att invandrabarnen ska ges förutsättningar till att behärska sitt modersmål genom hemspråksundervisning och Caroline Ljungberg anser att barn som inte behärskar det svenska språket har det svårt att inhämta nya kunskaper. I Lunneblads avhandling anges att pedagogiken i dagens förskola grundar sig på barnstugeutredningen från 1972. Författaren menar att utredningen betonar att det är viktigt att invandrabarn introduceras till det svenska samhället och kulturen så tidigt som möjligt, annars finns det risk att det skapas klasskillnader. Författaren menar vidare att mötet med invandrabarnen även är positivt för de svenskfödda barnen för att de möter barn och vuxna från andra länder och på så sätt kan uppleva andras sätt att leva och deras kultur (Lunneblad, 2006).

Eva Johanssons forskning fokuserar på barns lärande i förskolan och skolan. Hon forskar kring lärarens perspektiv och barnens perspektiv om de lärandetillfällen som skapas i möten i den pedagogiska verksamheten. Hon forskar också om etiska dilemman (Johansson, 2005). I bemötandet av barnen i förskolan är det viktigt att respektera barnets integritet och i olika kulturer kan gränsen till varje individs integritet skiljas åt. Pedagogen behöver ha kunskap om att arbeta med barn med olika uppväxtvillkor och ta hänsyn till att barn med utländsk härkomst kan behöva extra stöd i sin dagliga vistelse på förskolan. Det är bra att tydliggöra för barnen att de får lov att vara olika oberoende på varifrån de härstammar (Johansson, 2005). Precis som Johansson (2005) påpekar att barn med utländsk härkomst behöver extra stöd anser Bouakhaz och Taha (2014) att barn är i stort behov av vuxenkontakt. Inom förskolan är det därför viktigt att vara en närvarande pedagog eftersom det har en stor betydelse i bemötandet av nyanlända barn för att de ska kunna utvecklas i sociala relationer med andra barn och vuxna. Författarna menar vidare att integrationsprocessen brukar pågå under lång tid, men att nyanlända barn brukar ha lättare för att lära sig ett nytt språk än deras föräldrar. Detta kan ibland skapa konflikter inom familjen och där har förskolan en viktig roll i att även stötta familjen (Bouakhaz & Taha, 2014).

Caroline Ljungberg är universitetslektor på Malmö högskola och hennes forskningsintresse är inom området utbildning, barndom, mat, identitet, makt och fostran. Hon har skrivit en doktorsavhandling som handlar om hur skolans uppdrag och roll ser ut i dagens mångkulturella samhälle. Ljungbergs syfte var att synliggöra skolans värderingar och formulera dem så att en fortsatt diskussion kan möjliggöras. Enligt Ljungbergs avhandling har

den mångkulturella pedagogiken inte slagit igenom i Sverige för att diskussionen ofta handlar om språkliga brister och färdigheter. Bristfärdiga språkkunskaper anses som den främsta anledningen till missförstånd och dålig kommunikation. Författaren menar att skolor delas upp i så kallade invandrarskolor och svenska skolor beroende på var de befinner sig. (Ljungberg, 2005). Lunneblad (2009b) visar däremot i sin tidigare forskning att inom mångkultur i svensk förskola söker pedagogerna efter det som förenar och är gemensamt hos barnen. Det gemensamma skapas utefter det svenska språket och dess traditioner. Mångkulturen inom förskolan ses som både positivt och negativt. Det negativa är att det är ett väldigt laddat ämne och det positiva är att olika kulturella uttryck inom förskolan kan lyftas på många olika sätt.

Pirjo Lahdenperä har sitt forskningsområde inom ledarskap i mångkulturella skolor. Hennes avhandling studerar hur relationen mellan lärarens sätt att tolka skolsvårigheter samt hur de förhåller sig till barn med invandrarbakgrund. Författaren har dessutom forskat vidare om interkulturell undervisning, interkulturellt lärande och interkulturell lärandemiljö. Dessa begrepp har att göra med ett interkulturellt förhållningssätt (Lahdenperä, 1997). Även Monica Eklunds (2003) forskning bygger på det interkulturella lärandet, realiteter och intentioner. Liknande forskningsområde har även Hans Lorentz och Bosse Bergstedt som har fokuserat på det (Lorentz & Bergstedt, 2006).

4. Teoretiska perspektiv

Undersökningen tar sin utgångspunkt i ett interkulturellt perspektiv eftersom vi vill få en förståelse för integrationen mellan nyanlända barn och den övriga barngruppen. Genom det interkulturella perspektivet ville vi undersöka hur pedagogerna beskriver sitt arbete när de möter nyanlända barn i förskolan. Vi ville undersöka om pedagogerna har infört ett interkulturellt förhållningssätt när nyanlända barn befinner sig i barngruppen, det vill säga om deras synsätt på lärande påverkas av barnens kultur. Vi anser att teorin är lämplig i förhållande till det som ska undersökas.

Studiens resultat tolkas i analysen med hjälp av Pirjo Lahdenperäs olika begrepp: *interkulturellt förhållningssätt*, *interkulturellt synsätt*, *interkulturell undervisning* och *interkulturell lärandemiljö*.

Dessutom har vi använt oss av Hans Lorentz och Bosse Bergstedts begrepp som *interkulturellt lärande* och *interkulturell kommunikation* för att kunna analysera resultatet.

4.1. Interkulturellt perspektiv

Interkulturellt perspektiv är ett förhållningssätt som möjliggör integrationen mellan människor vilket skapar en förståelse för varandra och för samhället. Genom det här förhållningssättet värderas och accepteras alla kulturer på liknade sätt, vilket underlättar kommunikationen och möten mellan olika kulturer. Ett *interkulturellt synsätt* inkluderar etiska värden som jämlikhet, respekt och social rättvisa. Detta gör pedagogerna medvetna om hur bland annat fördomar påverkar barnen. Det är viktigt att pedagoger söker kunskap kring barnets och föräldrarnas bakgrund för att möta barnen på bästa sätt. Begreppet *interkulturell undervisning* användes i Sverige under 1980-talet för att minska konflikterna i det svenska samhället. Det ordnades olika kurser för att analysera och få en förståelse för invandrarnas problem. Det svenska samhället ville att de svenska invånarna skulle få mer kunskap om de olika kulturer och värderingar som invandrarna hade med sig (Lahdenperä, 2004).

Genom att använda sig av *interkulturellt lärande* kan ett gemensamt språk skapas, det gäller att inte mäta kunskap och förståelse hos individer genom att grammatiskt undersöka deras kunskaper i det svenska språket. Interkulturellt lärande kännetecknas av kommunikation och interaktion mellan individer med olika etnisk och kulturell bakgrund. Pedagogerna ska ha som

mål att skapa interkulturell och social kompetens genom att minska betydelsen av själva språket och använda sig av *interkulturell kommunikation* (Lorentz & Bergstedt, 2006).

Lahdenperä (2010) anser att det är av största vikt att de som ska bli lärare under sin utbildning får kunskap om flerspråkighet. Detta för att kunna använda det i praktiken och att den *interkulturella lärandemiljön* utvecklas. Författaren anger olika synsätt på hur pedagoger betraktar modersmålsutbildningen. En del anser att barnen bara ska lära sig ett språk i taget och börja med det svenska språket, då två språk samtidigt hindrar barnen att lära sig det svenska språket som är ett monokulturellt antagande. Medan andra anser att det inte finns några hinder att lära sig två språk samtidigt, detta kan förklaras med ett *interkulturellt antagande*.

Skillnaderna mellan Lorentz & Bergstedt (2006) och Lahdenperä (2010) forskning är att Lorentz & Bergstedt anser att språket inte har betydelse i kommunikation för hur barnen förstår varandra, medan Lahdenperä ger olika synsätt på språkets betydelse för flerspråkiga barn.

5. Metod

Nedan följer en beskrivning över vilka val vi har gjort vid olika moment genom studiens gång.

5.1. Metodval

Studien är en kvalitativ undersökning, vilket innebär att det är forskaren själv som tolkar informationen som är det centrala genom att vara flexibel och ändra syftet och frågeställningarna under arbetets gång (Magne Holme & Krohn Solvang, 1997).

Denna kvalitativa metod valdes eftersom det är en passande metod då undersökningen inte består i att analysera materialet med hjälp av siffror, utan istället i vad undersökningspersonerna säger. Dessutom ville vi ha ett fysiskt möte med deltagaren. Genom att skapa ögonkontakt anser vi att det är lättare att kunna tolka personens kroppsspråk och att kunna ställa följdfrågor som leder till djupare svar.

För att höja reliabiliteten i studien hänvisar vi till hur Patel och Tebelius (1987) beskriver detta begrepp när det gäller den kvalitativa forskningen. Författarna menar att det är viktigt att kunna redogöra för tillförlitligheten i det insamlade materialet samt för de tolkningar som görs i det efterföljande analysarbetet. Därför är det av största vikt att de som ska intervjuas är motiverade vid intervjutillfället så att det är deras egna åsikter som lämnas så den intervjuade inte svarar med det som hen tror att forskaren vill höra. I och med detta måste ämnet kännas relevant för den som ska bli intervjuad. Författarna menar vidare att det även är viktigt att tänka på hur valet av information registreras för att studien ska bli tillförlitlig.

Samtliga respondenter har visat intresse under pågående intervju genom att de tryckt på hur viktigt det är för förskolan att skapa sig en god kunskap för att kunna möta de nyanlända barnen i den dagliga verksamheten. Under intervjuerna har deltagarna spelats in för att informationen ska kunna återges på ett korrekt sätt och med detta menar vi att när materialet lyssnas av återges informationen på samma sätt som respondenterna uttryckt sig vid intervjutillfället.

Undersökningen bestod i att intervjua pedagogerna från olika förskolor. Genom att använda oss av denna metod har vi möjlighet till att få en uppfattning på hur pedagogerna beskriver arbetet av nyanlända barn i svensk förskola.

Vi har använt oss av semistrukturerade intervjuer med öppna frågeställningar för att få fram så djupa svar som möjligt. Denscombe (2009) menar att semistrukturerade intervjuer innebär att intervjuaren utgår från en färdig lista med frågor som ska besvaras. Genom att använda denna metod kan ordningsföljden av frågorna förändras och den intervjuade personen har möjlighet till att utveckla sina svar. Författaren anser vidare att svårigheter med en intervju är att analysen av data kan vara besvärlig och tidskrävande.

5.2. Genomförande

Undersökningen har utförts på en mångkulturell förskola och två andra förskolor med blandad barngrupp med ett fåtal nyanlända barn i åldrarna ett till fem år. Urvalet har skett genom en subjektiv urvalsmetod vilket i det här sammanhanget betyder att undersökningsspersonerna är handplockade (Denscombe, 2009). Författaren menar vidare att den här metoden används när forskaren redan har en viss kännedom om respondenterna och med ett speciellt syfte i åtanke där syftet kring de utvalda personernas kompetenser och relevans för undersökningstemat återspeglas.

Detta har vi haft i åtanke då undersökningsspersonerna valts ut genom att vi endast intervjuat fem utbildade förskollärare för att vi ansåg att det är en liten studie. En annan aspekt till urvalet av respondenterna är att vi fick information om att en av förskolorna har barn med flera nationaliteter. De andra två har valts ut efter att en av oss haft personlig kontakt på förskolorna och konstaterat att barngruppen består av få nationaliteter. Efter att ha bestämt antal förskolor tog vi kontakt genom att ringa till de olika förskolorna. Det som står i missivbrevet (bilaga 2) lästes upp för respondenterna vid samtalet. Därefter fick de ta ställning till om de ville delta i studien. Fyra av fem respondenter tackade ja direkt medan en sökte tillstånd hos förskolans föreståndare först. På undersökningdagen delades missivbrevet ut till respondenterna.

Vi intervjuade endast en pedagog på varje avdelning för att materialet inte ska bli för stort. Vid intervjutillfället frågade vi efter respondenternas medgivanden till att bli ljudinspelade via

mobiltelefon. Denscombe (2009) förklarar att den inspelade kan känna sig hämmad i början av intervjun, men att en bit in i intervjun så brukar de flesta bli mer avslappnade. Då intervjun pågick intog en av oss den lyssnande rollen i att vara en aktiv lyssnare. Detta eftersom vi ville att intervjuaren skulle vara helt fokuserad under intervjun för att få fram så bra svar som möjligt samt skapa en relation till respondenten. Medan den andra förde anteckningar ifall något skulle gå fel med ljudupptagningarna. Under intervjun var det fyra av respondenterna som valde att sitta kvar inne på avdelningen medan endast en valde att sitta i ett mindre rum som var beläget utanför avdelningen.

Urvalet av ovan nämnda förskolor gjordes då vi anser att det gör det möjligt för oss att få svar på våra forskningsfrågor, *Finns det några skillnader på pedagogers beskrivning av sitt arbete med nyanlända barn beroende på hur mycket erfarenheter de har?* samt *Hur ser pedagogerna på integrationen med nyanlända barn i barngruppen?* För att kunna besvara dessa forskningsfrågor har vi transkriberat svaren vi fått under intervjuerna och därefter kategoriserat svaren utefter olika teman vi kunnat urskilja. Vi har lyssnat av inspelningarna för att sedan skriva ord för ord i ett dokument samt all icke verbal kommunikation. Därefter har vi letat efter teman genom att jämföra svaren från de olika pedagogerna med varandra för att se om det finns några likheter och skillnader. Denscombe (2009) menar att denna metod ökar studiens tillförlitlighet eftersom om ett tema i intervjuerna återkommer så är det en indikation på tillförlitlighet jämfört med om det skulle varit ett enskilt uttalande.

5.3. Etiska aspekter

Enligt Vetenskapsrådet (2002) är det viktigt att ta hänsyn till de fyra forskningsetiska principerna, det vill säga: informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Varje princip utgår från ett individperspektiv. Informationskravet handlar om att det är frivilligt att vara med, man ska delge information till varje individ om vad som gäller och om varför vi vill att de ska delta. Samtyckeskravet går ut på att forskaren måste få informanternas medgivande till att delta i undersökningen. Med konfidentialitetskravet menar författaren att forskare har skyldighet att ta hand om personuppgifter på ett sådant sätt att de inte kan hamna i orätta händer. Nyttjandekravet handlar om att information gällande undersökningen endast får användas i forskningssammanhang och inte för privat bruk.

Utifrån dessa principer har vi valt att ta hänsyn till dessa genom att informera pedagogerna genom ett missivbrev (se bilaga 1) om att de ska bli intervjuade, att det är frivilligt och att de dessutom får lov att avbryta närsomhelst. Dessutom har respondenterna i samma brev delgivits om den nödvändiga information som behövs för att veta vad som krävs av dem samt om varför vi gör undersökningen. Därefter har svar inväntats från respondenterna om deras medgivande till att delta i undersökningen. Respondenterna har även delgivits information vid intervjutillfället om att ljudupptagningarna kommer att raderas efter studiens gång. För att skydda respondenternas identiteter samt var förskolorna ligger har fingerande namn använts i vid analysen av resultatet.

5.4. Metodkritik

Från början hade vi tänkt använda oss av observationer, men under studiens gång upptäckte vi på grund av tidsbrist att arbetet blev för stort med både observationer och intervjuer och valde därför att endast fokusera på att intervjua respondenterna. Detta ledde vidare till att vi tog bort observation som metod och utifrån detta ändrades även syftet i vår studie då studien inte längre tittar på hur pedagoger gör utan på hur pedagoger beskriver arbetet med barn i en mångkulturell barngrupp samt en blandad barngrupp med få nyanlända barn. Dessutom har vi ändrat syftet och frågeställningen flertalet gånger då de inte stämt överens med varandra. När det gäller urvalet av fem respondenter anser vi att det var ett bra urval i och med den korta tidsram som getts för att kunna genomföra undersökningen. Däremot hade det varit bra om vi besökt minst en mångkulturell förskola till eftersom man arbetar olika inom olika förskolor och det hade varit intressant att se om resultatet hade blivit annorlunda.

Intervjufrågorna hade vi däremot kunnat ändra då flertalet av frågorna är slutna frågor samt att en del av frågorna berör samma sak. Dessutom hör frågorna inte riktigt ihop med varandra utan har vinklats på olika sätt. Med detta sagt hade vi kunnat få ett mer intressant resultat som hade varit enklare att analysera.

6. Resultat och Analys

Nedan redovisas resultatet som har framkommit genom undersökningen. Resultatet har delats upp i fyra olika teman som baseras på intervjufrågorna.

- Språket
- Mångkulturell förskola
- Fortbildning/Erfarenheter
- Arbetsituation

För att skydda förskollärarnas identiteter har vi valt att använda oss av fingerade namn som Anna, Bodil, Cecilia, Kalle och Rebecka och förskolornas namn som: Gläntan (mångkulturell), Solrosen och Ekorren.

För att analysera resultatet använder vi oss av det interkulturella perspektivet för att kunna besvara frågeställningarna: *Finns det några skillnader på pedagogers beskrivning av sitt arbete med nyanlända barn beroende på hur mycket erfarenheter de har?* samt *Hur ser pedagogerna på integrationen med nyanlända barn i barngruppen?*

6.1. Språket

På alla tre förskolor betonar flertalet pedagoger att språket har stor betydelse för hur barnet klarar av att integreras i den övriga gruppen. Pedagogerna tycker att det är bättre med blandade barngrupper så att barnen får lättare att integreras i det svenska samhället. En av fördelarna med blandade grupper är att barnen lär sig av varandra samtidigt poängterade någon av pedagogerna som arbetar på Gläntan att segregerade grupper kan vara bra för att barnen pratar samma språk och kan förklara till varandra.

En av pedagogerna från Gläntan har växt upp i ett segregerat område och kommit fram till att språket är centralt för att komma in i samhället:

”[...]har du språket när du kommer ut i samhället så klarar du dig ganska bra och de som har svårigheter med språket de klarar sig mindre bra, kommer man till en arbetsintervju och inte kan föra sig och prata rätt så blir det svårare, det är just det vi lägger fokus på språket, språket, språket [...]”
[Kalle]

Pedagogen anser att det hade varit bra om grupperna hade varit mer blandade och han har tidigare arbetat i en förskola där en av pedagogerna behärskade både barnens modersmål och svenska och kunde därmed undervisa i båda språken. Han menar att det är mycket lättare för barn att lära sig det svenska språket om barnen dagligen kommer i kontakt med svensktalande barn. Han anser vidare att det är roligt att arbeta i ett mångkulturellt område. Han tycker att det finns både språkliga och kulturella skillnader i dessa områden och det är detta som gör det annorlunda och spännande. Arbetet ger möjligheten till att lära sig om olika kulturer och traditioner.

När det gäller ord och begrepp som ja och nej menar en pedagog från Solrosen att det är väldigt viktigt att barnen förstår det så tidigt som möjligt:

”[...] det var som förra veckan X frågade om han ville ha korv på mackan, nej svarade han, de började äta, han sa jag vill ha, men du svarade nej, nej betyder att du inte vill ha [...] har man inte begrepp för vad ja och nej betyder så kan det bli lite tokigt.” [Rebecka]

En annan aspekt som angavs av en annan pedagog från Ekorren var att barn som ännu inte kan språket känner sig otrygga för att de inte kan kommunicera med varandra och förstår inte riktigt vad de vill:

“[...]och oftast de lekar som man leker med andra barn blir springlekar, man springer och jagar varandra istället för att hamna på djupare lek.” [Anna]

6.1.1. Analys

Efter att ha intervjuat alla respondenter har vi kommit fram till att pedagogerna anser att språket är ett av de viktigaste verktygen till att skapa förutsättningar så att de nyanlända barnen lättare ska kunna integreras i den övriga barngruppen. På Gläntan beskrev pedagogerna att oberoende om de kommer i kontakt med barn som kommer från andra länder eller barn som har utvecklingsstörning bör pedagogerna arbeta på samma sätt. Där använder pedagogerna sig av teckenspråket för att förmedla olika budskap till barnen så att de lättare ska förstå sammanhanget. På Solrosen beskriver Rebecka om hur viktigt det är att barnen har förståelse för språket. Det gäller att man som pedagog tydliggör begrepp för barnen för att öka deras förståelse. Enligt Lorentz & Bergstedt (2006) kan man använda sig av *interkulturellt lärande* för att skapa ett gemensamt språk och därmed kunna kommunicera och interagera med barn som har olika kulturella och etniska bakgrunder. Pedagogernas mål bör vara att

minska betydelsen av språket och skapa en social kompetens och därmed använda sig av *interkulturell kommunikation*. Vi anser att pedagogerna bör satsa den tid som behövs så att de nyanlända barnen lär sig vanliga begrepp inom det svenska språket. Dessutom bör de kanske även satsa lite extra tid för att lära sig barnets vanligaste ord på deras språk för att lättare kunna kommunicera med dem. Barnet som inte kan det svenska språket bör enligt oss dagligen komma i kontakt med svensktalande barn genom olika aktiviteter och på så sätt kan de lära sig språket på ett enklare sätt.

6.2. Mångkulturell förskola

Pedagogerna som har erfarenheter av att arbeta i mångkulturell förskola anser att deras arbete är väldigt utvecklande för att de möter människor från olika kulturer. Enligt dem kan man genom mångkulturen alltid lära sig något nytt från varandra. Det gäller att hålla sig ifrån de religiösa delarna som kan skapa problem och lyfta fram de olika positiva bitar som finns i varje kultur. En av deltagarna i undersökningen på Gläntan redogör för ett område där man samlar alla barn med etnisk bakgrund och annan kultur, vilket förhindrar integrationen i samhället och att det stigmatiserar barnen. Integrationen hade varit mycket bättre om barnen kunde spridas i olika förskolor så att de hade möjligheten till att möta barn som har svenska som modersmål. Pedagogen förklarar vidare att hon kan förstå att detta händer i samhället för att det är mycket lättare för kommunen att samla nödvändiga resurser som till exempel tolk och att barnen som kan samma språk har lättare att hjälpa varandra.

En av de intervjuade personerna från Ekorren förklarar att hon möter föräldrar som inte kan kommunicera på varken svenska eller engelska och är tvungen till att förmedla budskapet genom att använda sig av bilder eller översättningar via internet. När det gäller mångkultur säger hon:

“[...]det behöver inte alltid handla om mångkulturell heller, det handlar om familjen, omgivningen, barnet och hela den biten också.”[Bodil]

Vidare anser en annan pedagog från samma förskola att man som förskollärare ställs inför helt andra krav när man arbetar med barn som inte kan prata svenska och får tänka i andra banor:

”[...]vi försöker anpassa oss hela tiden, hitta vägar för att möta de här barnen och ta emot dem och sedan så är en utmaning hela tiden.”[Anna]

Pedagogen tycker att mångkulturellt arbete är en utmanande uppgift för pedagogerna, man får försöka ta hänsyn till olikheterna på ett annat vis.

En av deltagarna i intervjun från Solrosen lyfter fram att det finns både positiva och negativa aspekter när olika kulturer möts:

”[...] på en mångkulturell förskola är föräldrarna mer tacksamma för att deras barn får vara där [...] jag känner inte så mycket fokus på lärande från föräldrarnas sida [...] måste vara så tydlig mot föräldrarna för att de inte heller förstår, vi måste använda enkla meningar, korta sekvenser [...] de har svårt att passa tider [...] kulturen är väldigt annorlunda, svårt att förstå varandra som att man ska ringa och tala om när de är sjuka och när de kommer tillbaka.”[Rebecka]

6.2.1. Analys

Genom att arbeta i mångkulturell förskola anser pedagogerna på Gläntan att de har möjlighet till att träffa människor från andra kulturer och därmed blir deras arbete mer intressant. Enligt dem har både pedagogerna och barnen någonting att lära sig från varandras kulturer och genom att lyfta fram det positiva som finns i varje kultur och undvika de religiösa delarna kan konflikter undvikas. För att integrationen ska förbättras anser pedagogerna att barnen inte delas. Det bästa är att barnen blandas så att olika kulturer möter varandra, annars ökar risken till segregeringen i samhället. Detta kan kopplas med ett *interkulturellt synsätt* som Lahdenperä (2004) tar upp i sin studie då hon menar att pedagogerna blir medvetna om hur fördomar påverkar barnen. På förskolan Ekorren tycker en av pedagogerna att många föräldrar saknar språkkunskaper och kommunikationen mellan dem sker genom att använda sig av internet för att översätta olika texter. Detta tas upp av Lahdenperä (2010) genom att påpeka att den *interkulturella lärandemiljön* utvecklas genom att pedagogerna får kunskap om betydelsen av att barnen lär sig flera språk samtidigt. Enligt oss bör alla barn få samma möjlighet till att utvecklas på bästa möjliga sätt genom att de inte segregeras, utan istället blandas. Vi har kommit fram till att föräldrarna väljer att placera sina barn i det område de bor i och på den närmaste förskolan. De brukar välja att bo i segregerade områden för att det finns andra människor som pratar deras språk, har samma traditioner och religion.

6.3. Fortbildning/Erfarenheter

Ingen av pedagogerna har fått någon sorts fortbildning om hur det är att arbeta med nyanlända barn. Vissa pedagoger har inhämtat sina kunskaper genom att arbeta i förskolor där det finns barn med olika nationaliteter och andra genom egna initiativ. En del av pedagogerna anser att det är upp till var och en att följa de olika forskningarna som görs och hålla sig uppdaterad inom sitt arbetsområde hela tiden. Medan andra anser att arbetsgivaren ska stå för fortbildning.

Rebecka har arbetat som pedagog över 20 år på olika förskolor och har kommit i kontakt med mångkulturella förskolor. Just nu arbetar hon på Solrosen där det finns få nyanlända barn. När det gäller frågan om fortbildning (se bilaga 2 fråga 4) svarade hon med:

“inte mycket ... det har nog varit mer de förskolorna, tror jag som har många barn från andra kulturer som har fått det [...]” [Rebecka]

Bodil har också arbetat som förskollärare i över 20 år på olika förskolor och sina kunskaper angående barn med olika nationaliteter har hon inhämtat från de andra förskolorna hon har arbetat inom. Hon anser inte att hon har fått någon sorts fortbildning kring arbetet med barn med olika nationaliteter på hennes nuvarande arbetsplats på förskolan Ekorren, men förklarar även att situationen börjar bli ganska akut så de får lite information då och då.

En av våra intervjuade pedagoger Cecilia från Gläntan berättar att hon har arbetat några månader som pedagog och hon har utbildat sig genom egna initiativ och använt sig av olika tecken som de inhämtat från de äldre barnen samt deras föräldrar som de möter på förskolan. Hon lär sig olika ord från barnens modersmål så att hon lättare kan kommunicera med dem.

Kalle på Gläntan har arbetat som pedagog omkring 30 år och har i sitt arbete kommit i kontakt med barn med många olika nationaliteter och anser att det är ett spännande arbete och vill gärna fortsätta med det. Enligt honom så har han under dessa år inte fått någon särskild fortbildning, men har läst om att det finns en kurs som kallas för ”interkulturell kommunikation”, där man kan få högskolepoäng. Han menar att all fortbildning kostar en hel del och det hade varit bra om arbetsgivaren står för dessa kostnader.

Anna från Ekorren som har arbetat några år som pedagog menar att det inte har varit aktuellt för henne med någon fortbildning, men anser att det är upp till var och en att följa de olika forskningarna som görs och att hålla sig uppdaterad inom sitt arbetsområde hela tiden.

6.3.1. Analys

När det gäller pedagogernas fortbildning om att arbeta med barn med olika etniciteter har vårt resultat visat att det är upp till var och en att inhämta den kunskap de behöver. De har inte fått någon speciell utbildning från sin arbetsgivare för att pedagogerna anser att det troligtvis är en kostnadsfråga. *Interkulturell undervisning* innebär enligt Lahdenperä (2004) att skapa sig en förståelse för invandrades olika kulturer och värderingar. När det gäller fortbildning av pedagogerna anser vi att alla förskolor bör vara förberedda till att kunna ta emot nyanlända barn och ge dem samma möjligheter till utveckling.

6.4. Arbetsituation

Pedagogerna anser att barngruppen är för stor och att de inte har tillgång till den yta de behöver. Vidare anser de att den nuvarande situationen är ganska stressbetonad. De har inte tid att satsa extra på de barn som har inlärningssvårigheter och/eller koncentrationssvårigheter. En av pedagogerna från Solrosen redogör för att deras grupp består av många barn som har koncentrationssvårigheter och språkliga förseningar. Hon förklarar att deras arbetssätt är som att arbeta med barn med annat modersmål än svenska. Det finns mycket konflikter och tiden räcker inte till för att satsa på varje barn efter deras behov.

När det gäller vår fråga om pedagogerna har den tid de behöver (se bilaga 2 fråga 8) svarar en av dem med:

”inte alltid, det tycker jag inte [...] för lite tid, för många barn för lite personal för att kunna möta alla barn.” [Cecilia]

En av de andra åsikterna vi fick fram är att en pedagog har den tid den har, det kan inte förändras det gäller att använda tiden på bästa möjliga sätt:

”[...] den tid jag har den tid har jag, kan inte göra mycket mer [...] har jag barn med svårigheter som måste lägga fokus på, då gör jag det [...] vi har inte extra personal, vi kan vara tio stycken här och så går vi på varandra och får vi inte gjort bara för det, resurser ska användas på bästa möjliga sätt, är vi tre så ska man utnyttja det, de resurserna vi har på maximalt bästa sätt.” [Kalle]

6.4.1. Analys

Pedagogerna återger sin arbetsituation genom att argumentera för att barngruppen är för stor. De arbetar i för små lokaler och de saknar den tid som behövs för att satsa på de barn som har

inlärningsvårigheter samt koncentrationssvårigheter. Detta kan vara både barn med utländsk bakgrund och svenskfödda barn. Enligt Lahdenperä (2004) kan användningen av det *interkulturella förhållningsättet* förbättra integrationen av de olika människor som möts och detta skapar bättre förståelse till varandra och samhället. Vi upplever att pedagogerna önskar att barngrupperna minskas så att de har möjligheten till att satsa mer tid på varje barn. Enligt våra egna erfarenheter brukar barngrupperna vara relativt stora och en minskning skulle förbättra pedagogernas arbetssituation.

7. Sammanfattande analys av resultat

För att analysera resultatet använder vi oss av det interkulturella perspektivet för att kunna besvara frågeställningarna: *Finns det några skillnader på pedagogers beskrivning av sitt arbete med nyanlända barn beroende på hur mycket erfarenheter de har?* samt *Hur ser pedagogerna på integrationen med nyanlända barn i barngruppen?*

Resultatet visar att det inte finns några stora skillnader kring hur våra respondenter beskriver arbetet av nyanlända barn i svensk förskola. Det finns dock några få skillnader i hur pedagogerna beskriver sitt arbete, men det verkar inte bero på hur mycket erfarenhet de har av att arbeta med nyanlända barn eftersom de som inte har arbetat så länge har teoretisk kunskap från skolan och kan svara på intervjufrågorna utifrån det.

Resultatet visar även hur respondenterna ser på integrationen av nyanlända barn i barngruppen. Alla pedagoger är eniga om att språket spelar en stor roll i hur barnet klarar av att integreras i barngruppen. Många pedagoger tycker att det vore bättre om barngrupperna blandas så att barnen lättare integreras i gruppen och i det svenska samhället. En annan aspekt som pedagogerna beskriver i hur det är att arbeta på en mångkulturell förskola är hur man ska förhålla sig till barnens föräldrar. Det gäller att vara tydlig mot föräldrarna så att missförstånd kan undvikas.

Ingen av pedagogerna har fått någon slags fortbildning genom sin arbetsgivare, utan har på egen hand sökt information om det som är aktuellt. De som har erfarenhet av att arbeta mångkulturellt har inhämtat sin kunskap därigenom. När det gäller arbetssituationen anser pedagogerna att barngruppen är för stor och att de inte har en tillräckligt stor yta att röra sig på.

8. Diskussion

Nedan redovisas resultatdiskussionen och vi avslutar med förslag till ny forskning.

8.1. Resultatdiskussion

Enligt förskolans läroplan (2016) ska alla barn respektera varandras kultur och känna trygghet samt utveckla en flerkulturell tillhörighet för att det svenska samhället har blivit internationaliserat och förskolan är en social och kulturell mötesplats vilket ställer stora krav på förståelse av andra människor.

När vi bestämde oss för att göra denna undersökning ville vi från början undersöka om pedagogerna bemöter nyanlända barn på annorlunda sätt då en av oss haft personlig kontakt på förskolorna och konstaterat att pedagogerna betraktade nyanlända barn med språksvårigheter genom mindre uppmärksamhet jämfört med övriga barn. Istället har vi genom vårt syfte i våra intervjuer kommit fram till att det sker en viss kulturkrock för att nyanlända barns föräldrar på den mångkulturella förskolan inte ställer samma krav som övriga föräldrar. Föräldrarna har bristfärdiga språkkunskaper och diskussionerna brukar vara enstaka meningar, vilket medför att varken personalen eller föräldrarna förstår varandra. Detta påpekas i Ljungbergs avhandling (2005) där hon lyfter fram att främsta anledningen till missförstånd och dålig kommunikation beror på bristfärdiga språkkunskaper, vilket även poängteras av Lahdenperä (1997) där hon anser att dagens moderna samhälle är segregerad i olika områden, där pedagogerna arbetar med barn som har olika språkliga brister.

Genom att behärska sitt modersmål kan barnen få kunskaper om sin egen kultur och därmed få en trygghet i det nya samhället anser Eklund (2003). Utifrån detta arbete har vi med hjälp av våra frågeställningar kommit fram till att det som vi tycker har stor betydelse för förskolan när det gäller arbetet av nyanlända barn är att ta vara på alla barns kulturella och språkliga olikheter. Detta kan uppnås genom att använda sig av ett interkulturellt förhållningssätt vilket Lahdenperä (2004) tar upp i sin forskning.

Flera av våra respondenter tar också upp problemet med segregationen och vill att det ska lösas genom att blanda barn från olika nationaliteter på samma förskolor. De vill inte att barnen ska gå på sin närmaste förskola för att många av dem bor i områden med många etniciteter, då bildas det förskolor där det finns få barn med svenska som modersmål. Vi anser

att detta kan skapa stora problem när barnen blir äldre, för att de är vana till att prata sitt eget språk, både hemma och på förskolan. I sin avhandling anser Lunneblad (2006) att det är viktigt att invandrarbarn kommer in i den svenska kulturen så tidigt så möjligt samt att mötet mellan de svenskfödda barnen och invandrarbarnen är positivt för att de kan lära sig av varandras länder och kulturer.

Våra intervjuer har gett oss information om att ingen pedagog har fått någon sorts fortbildning när det gäller att arbeta med barn med olika etniciteter. De kunskaper de har, har de inhämtat på egen hand, antingen genom att studera deras kulturer via olika resurser eller genom att arbeta på en mångkulturell förskola. Många av pedagogerna skulle vilja ha vidare utbildning anordnad av arbetsgivaren för att de anser att det är kostsamt att vidareutbilda sig. Detta tas upp av Johansson (2005) som redogör för att pedagogerna behöver ha kunskaper om barns uppväxtvillkor och ta hänsyn till att barn med utländsk härkomst behöver mer hjälp under sin tid på förskolan. I och med detta anser vi att det är viktigt som arbetsgivare att stå för kostnaderna för fortbildning så att alla pedagoger får chans till att skapa kunskap om att bemöta barn likadant oavsett varifrån de härstammar. Det är särskilt viktigt precis som vi nämnde i inledningen, i och med den stora flyktingström som kom år 2015 (Migrationsverket, 2016) så att förskollärare får beredskap till att möta dessa barn.

Lunneblad (2009a) menar att diskussioner om mångkultur handlar om de religiösa och etniska skillnaderna som finns i samhället. Enligt vårt resultat ska pedagogerna som arbetar i en mångkulturell förskola undvika de religiösa skillnaderna som finns i varje etnicitet och koncentrera sig mer på de positiva bitarna som finns i varje kultur. Religion är ett laddat ämne och brukar vara den främsta anledningen till att det skapas konflikter och missförstånd. Vi anser att barnen ska följa sin kultur och den religion de har och att pedagogerna bör respektera detta. Detta är även något som Lunneblad (2009b) tar upp i sin artikel, om att mångkultur kan ses både som positivt och negativt och då påstår han att det positiva är att förskolan kan lyfta upp olika kulturella aspekter och det negativa är att det är ett laddat ämne.

Genom vår undersökning har det framkommit att arbetet med barn som har koncentrationssvårigheter och språkliga förseningar motsvarar arbetet med barn som inte behärskar det svenska språket. I och med detta anser vi att det interkulturella

förhållningssättet passar bra i arbetet med barn för att hjälpa dem i att utvecklas språkmässigt för att lättare kunna kommunicera med varandra.

Vi som pedagoger har som uppdrag att både stötta det enskilda barnet i dess tidigare språkutveckling samt stötta barnets föräldrar genom att vara tydlig i den dagliga språkliga kommunikationen. Detta är något som även Bouakhaz och Taha (2014) påpekar genom att det enskilda barnet är i stort behov av vuxenkontakt för fortsatt utveckling.

Förskolan i Sverige har blivit en multinationell samlingspunkt, där barn med olika etniciteter samlas och ska samarbeta. För att detta ska fungera är det viktigt att satsa på att barnen får lära sig både sitt modersmål och det svenska språket. Vidare bör förskolan få tillgång till den plats de behöver och att grupperna ska vara sammansatta så att de nyanlända barnen kan lära sig det svenska språket på enklaste möjliga sätt. Personalen behöver också få tillgång till fortbildning när det gäller att arbeta med barn med olika etniciteter.

Utifrån detta hade det varit intressant att komma tillbaka och se när pedagogerna på den mångkulturella förskolan Gläntan arbetar med språket genom interkulturell kommunikation. Det skulle även vara intressant att forska vidare om förskolan förhåller sig till ett interkulturellt förhållningssätt och i så fall hur? Vidare kan man forska om hur de nyanlända barnens föräldrar uppfattar sin situation när de kommer i kontakt med förskolepersonalen.

9. Sammanfattning

I dagens svenska samhälle finns det många segregerade områden. Detta har bidragit till att ett stort antal mångkulturella förskolor skapats där pedagogerna mestadels arbetar med barnens språkliga brister (Lahdenpärä, 1997).

Syftet med studien är att studera hur pedagoger beskriver arbetet med nyanlända barn i svensk förskola. Enligt flertalet forskare är det viktigt att barnen får möjlighet till att utveckla sitt modersmål. Eklund (2003) hävdar att förskolans personal ska eftersträva att barnet inte tycker att det är obehagligt att få modersmålsundervisning, barnen behöver kunna sitt eget språk för att kunna lära sig det svenska språket. Detta är även något som Lunneblad (2006) påpekar, att invandrarbarnen ska ges förutsättningar till att behärska sitt modersmål genom hemspråksundervisning. Detta för att barnen ska kunna uttrycka sig känslomässigt och tankemässigt på båda språken. Även Ljungberg (2005) menar att det är viktigt att barn som ännu inte behärskar det svenska språket har svårt att inhämta nya kunskaper.

Undersökningen tar sin utgångspunkt i ett interkulturellt perspektiv som är ett förhållningssätt. Det är tänkt att kunna användas i all undervisning genom att ha med sig det i tanken. Genom detta förhållningssätt skapas möjligheter till integration mellan människor, vilket bidrar till ökad förståelse för andra människor och samhället. Genom att ha det här förhållningssättet i åtanke finns en förståelse för alla människors lika värde och utifrån det värderas alla lika, vilket skapar möjlighet till goda möten mellan olika kulturer (Lahdenpärä, 2004).

Studien är en kvalitativ studie och vi har intervjuat fem verksamma förskollärare. Resultatet har delats upp i fyra olika teman: språket, mångkulturell förskola, fortbildning/erfarenheter och arbetssituation. Alla pedagoger är eniga om att språket spelar en stor roll i hur barnet klarar av att integreras i barngruppen. Resultatet visar även att när det gäller pedagogernas beskrivningar kring arbetet med nyanlända barn så var skillnaderna få och de verkar inte bero på hur mycket erfarenhet de har av att arbeta med nyanlända barn eftersom samtliga intervjuade respondenter kunnat besvara intervjufrågorna och som förskollärare har du teoretisk kunskap från skolan. Dessutom svarade samtliga intervjuade pedagoger att de inte fått någon fortbildning alls i hur det är att arbeta med nyanlända barn samt visar resultatet hur våra intervjuade respondenter ser på integrationen av nyanlända barn i barngruppen. Många

av pedagogerna tycker det vore bättre om barngrupperna blandas så att barnen lättare integreras i barngruppen och det svenska samhället.

Referenser

- Bouakaz, Laid & Taha, Rehan (2014). ”Det är deras dröm – inte min!” Kästen-Ebeling & Otterup (red) *En bra början – mottagande och introduktion av nyanlända elever*. Lund: Studentlitteratur.
- Denscombe, Martyn (2009). *Forskningshandboken: För småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur.
- Eklund, Monica (2003). *Interkulturellt lärande: intentioner och realiteter i svensk grundskola sedan 1960-talets början*. Diss. Luleå: Luleå tekniska universitet.
- Johansson, Eva (2005). *Childrens Integrity – A Marginalised Right?* International Journal of Early Childhood. 37 (3), 109-124.
- Lahdenperä, Pirjo (1997). *Invandrabakgrund eller skolsvårigheter? En textanalytisk studie av åtgärdsprogram för elever med invandrabakgrund*. Lärarhögskolan, Study in Educational Sciences 7, Stockholm: HLS-Förlag.
- Lahdenperä, Pirjo (red.) (2004). *Interkulturell pedagogik i teori och praktik* Lund: Studentlitteratur.
- Lahdenperä, Pirjo (2010). Mångfald som interkulturell utmaning. IP. Lahdenperä & Hans Lorentz (Red.), *Möten i mångfaldens skola, interkulturella arbetsformer och nya pedagogiska utmaningar*. (s. 15-39) Lund: Studentlitteratur.
- Ljungberg, Caroline (2005). *Den svenska skolan och det mångkulturella – en paradox?* Diss. IMER/Malmö högskola. Tema etnicitet i Linköpings universitet.
- Lorentz, Hans & Bergstedt, Bosse (2006) (red.) *Interkulturella perspektiv: Pedagogik i mångkulturella lärandemiljöer*. Lund: Studentlitteratur.
- Lunneblad, Johannes (2006). *Förskolan och mångfalden: En etnografisk studie på en förskola i ett multietniskt område*. Diss. Göteborg: Göteborgs universitet
- Lunneblad, Johannes (2009a). *Den mångkulturella förskolan: Motsägelser och möjligheter*. Lund: Studentlitteratur.

Lunneblad, Johannes (2009b). *En målsättning för de Andra. Förskolepedagogers tal om barn och föräldrar under planering och utvärdering på en förskola med en kulturellt blandad barngrupp*. Nordisk barnehageforskning. 2 (3), 115-125.

Magne Holme, Idar & Krohn Solvang, Bernt (1997). *Forskningsmetodik: Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur.

Migrationsverket (2016 a). *Antal asylsökande - Aktuell Statistik*. Tillgänglig på internet: <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html> [2016-09-19]

Migrationsverket (2016 b). *Vanliga begrepp när det gäller statliga ersättningar*. Tillgänglig på internet:

<http://www.migrationsverket.se/Andraaktorer/Kommuner/Statligersattning/Vanliga-begrepp.html> [2016-11-02]

Patel, Runa & Tebelius, Ulla (1987). *Grundbok i forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur.

Skolverket (2016). *Läroplan för förskolan Lpfö 98: reviderad 2016*. Stockholm: Skolverket.

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer: inom humanistisk samhällsvetenskaplig forskning*. Tillgänglig på internet:

http://lincs.gu.se/digitalAssets/1268/1268494_forskningsetiska_principer_2002.pdf [2016-06-03]

Bilagor

Bilaga 1

Vi är två studenter från Högskolan Kristianstad som läser till förskollärare. Vi läser sista terminen och arbetar just nu med vårt examensarbete. Vi undrar om ni har möjlighet att delta i vår undersökning där vi kommer titta på ert förhållningssätt gällande pedagogers bemötande av alla barn vid samling, utelek och matsituationer.

Vi kommer observera och intervjua er pedagoger gällande barn mellan 1 – 5 år. En pedagog från varje avdelning, cirka en timme per pedagog. Vi börjar med att observera och därefter intervjua.

Det är helt frivilligt att ställa upp och man får lov att avbryta när som helst under studiens gång.

Med vänlig hälsning,

Clara Fira: clara.fira0001@stud.hkr.se

Emelie Sjöberg: emelie.sjoberg0016@stud.hkr.se

Bilaga 2

Inledande frågor

Hur länge har du arbetat inom förskolan?

Hur länge har du arbetat i det här arbetslaget?

Har du någon erfarenhet av att arbeta med barn med olika etniciteter?

Intervjufrågor

1. Finns det många barn med utländsk bakgrund på förskolan?
2. Har du erfarenheter av att arbeta i både homogen och mångkulturell förskola?
3. Hur ser du på mångkulturellt arbete inom förskolan? Har du några erfarenheter om det?
4. Har ni möjligheten till att utöka er kunskap om att arbeta med barn med olika etniciteter, till exempel: fortbildning?
5. Har du upplevt att barn med utländsk bakgrund har svårare att integrera sig i barngruppen?
6. Hur tycker du att förskolan lever upp till det mångkulturella samhälle vi lever i?
7. Tycker du att det finns några skillnader med att arbeta på en mångkulturell förskola jämfört med den homogena? Vad tror du att skillnaderna i så fall kan bero på?
8. Anser du att du har den tid som krävs för att hjälpa barnen med svårigheter, till exempel: barnen som inte ännu behärskar det svenska språket (nyanlända) eller de som har andra svårigheter som till exempel koncentrationssvårigheter?